NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

Agressie, bedreiging en intimidatie richting advocaten

2026

Ervaring met agressie, bedreiging en intimidatie

Percentage advocaten dat te maken kreeg met agressie

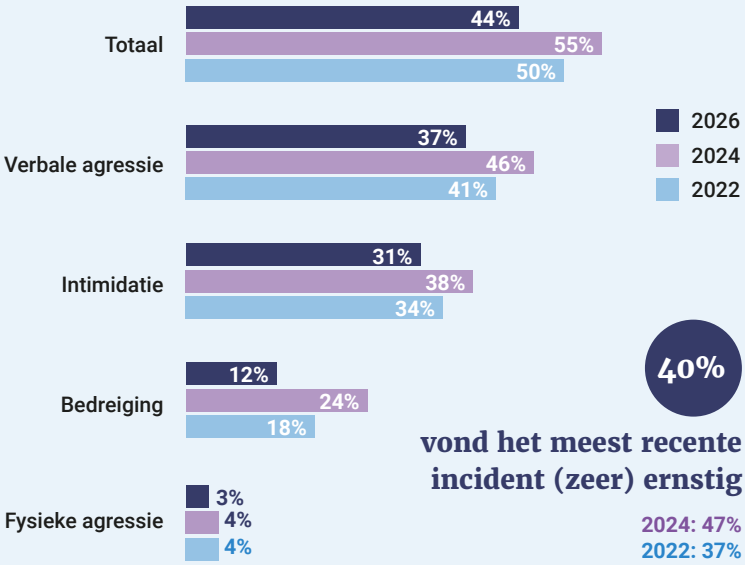

"Ik ben fysiek bedreigd, heb een envelop met kogel ontvangen en ik word dagelijks met mails geïntimideerd. Ik kijk uit bij bepaalde zaken of wanneer ik in de auto stap."

Citaat van advocaat

40%

vond het meest recente incident (zeer) ernstig

2024: 47%
2022: 37%

Rechtsgebieden waarin agressie vaak voorkomt:

1. Personen- en familierecht
2. Letselschaderecht
3. Huurrecht
4. Strafrecht

Door de verbeterde onderzoeksmethode zijn de resultaten in 2026 niet een-op-een vergelijkbaar met 2022 en 2024.

Verschillen tussen mannen en vrouwen

Vrouwelijke advocaten krijgen meer dan mannelijke advocaten te maken met agressie. Vrouwen krijgen specifiek meer te maken met verbale agressie en intimidatie, net als in 2024.

Eén kwart van de vrouwen vindt het meest recente incident discriminerend van aard, tegenover acht procent van de mannen. Het gaat vooral om discriminatie op basis van geslacht en leeftijd.

Percentage advocaten dat te maken kreeg met agressie, uitgesplitst naar geslacht

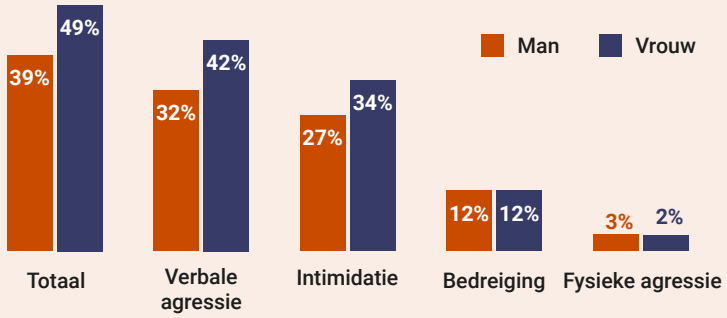

Daders en richtpunt van agressie

Bij de helft van de incidenten komt de agressie van de voormalige (26%) of huidige cliënt (27%). Bij 32 procent van de incidenten komt de agressie vanuit de wederpartij.

Agressie is volgens advocaten vooral een uiting van oplopende emoties en/of frustratie (37%) of wordt bewust gebruikt om een bepaald doel te bereiken (23%).

Agressie is meestal gericht op de advocaat in functie (59%) of op de advocaat persoonlijk (58%). Bij bedreiging is dit bij 15 procent (ook) gericht op familie of vrienden.

Ipsos I&O

Dit onderzoek is in april 2026 uitgevoerd. 2.251 van de circa 19.500 advocaten vulden de vragenlijst in. Er is een weging toegepast op leeftijd, geslacht, kantoorgrootte en arrondissement, zodat de steekproef op deze kenmerken representatief is voor alle advocaten in Nederland.

Agressie, bedreiging en intimidatie richting advocaten

Bespreken en aangifte doen

Met wie bespreken advocaten een incident van agressie?

(meerdere antwoorden waren mogelijk)

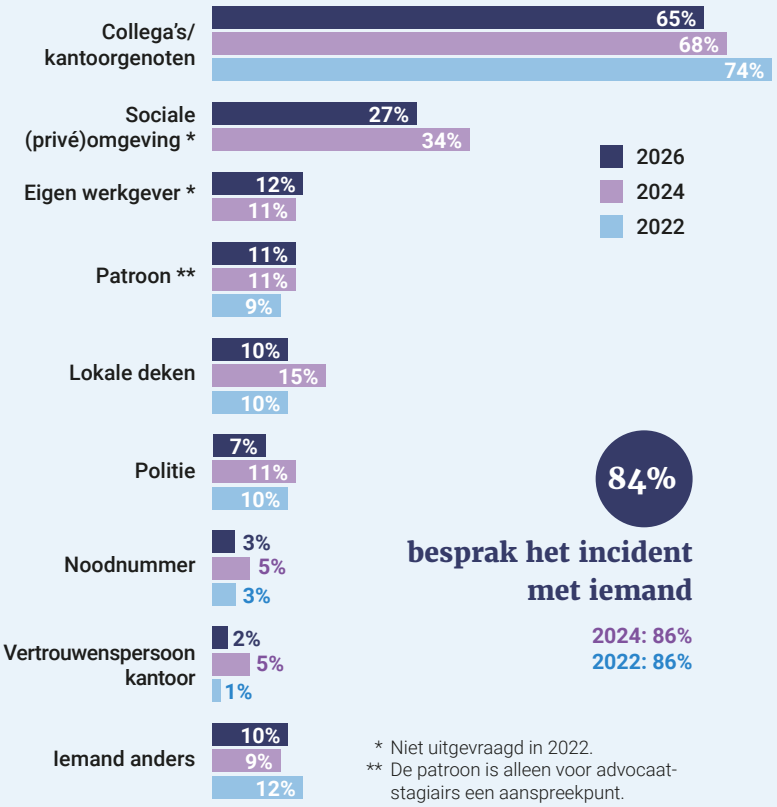

* Niet uitgevraagd in 2022.
** De patroon is alleen voor advocaat-stagiairs een aanspreekpunt.

3%

deed aangifte naar aanleiding van een incident

2024: 7%
2022: 4%

Advocaten bespreken ernstige incidenten vaker met anderen, zoals met collega's, de lokale deken, politie, sociale omgeving en de noodtelefoon van de NOvA. De ernst van het incident maakt geen verschil voor het bespreken met de werkgever of de patroon.

84%

besprak het incident met iemand

2024: 86%
2022: 86%

Meest genoemde redenen om geen aangifte te doen:

1. Incident niet ernstig genoeg (49%)
2. Het was geen strafbaar feit (29%)
3. Ik wilde het niet escaleren (26%)
4. Het hoort bij mijn functie (19%)
5. Persoon met psychiche problematiek (19%)

Door de verbeterde onderzoeksmethode zijn de resultaten in 2026 niet een-op-een vergelijkbaar met 2022 en 2024.

Impact van incidenten

Nadelige effecten na het meemaken van een incident

Het incident had effecten op ...

71%

ervoer nadelige effecten na een incident

2024: 67%
2022: 68%

28%

had behoefte aan begeleiding of nazorg

2024: 43%
2022: 37%

Van de advocaten die een ernstig incident meemaakten, overweegt één derde wel eens te stoppen.

18%

overweegt wel eens om te stoppen als advocaat

2024: 23%
2022: 23%

Door de verbeterde onderzoeksmethode zijn de resultaten in 2026 niet een-op-een vergelijkbaar met 2022 en 2024.

Agressie, bedreiging en intimidatie richting advocaten

Rol van het eigen kantoor

Mening van advocaten over de rol van het eigen kantoor en de reactie op incidenten

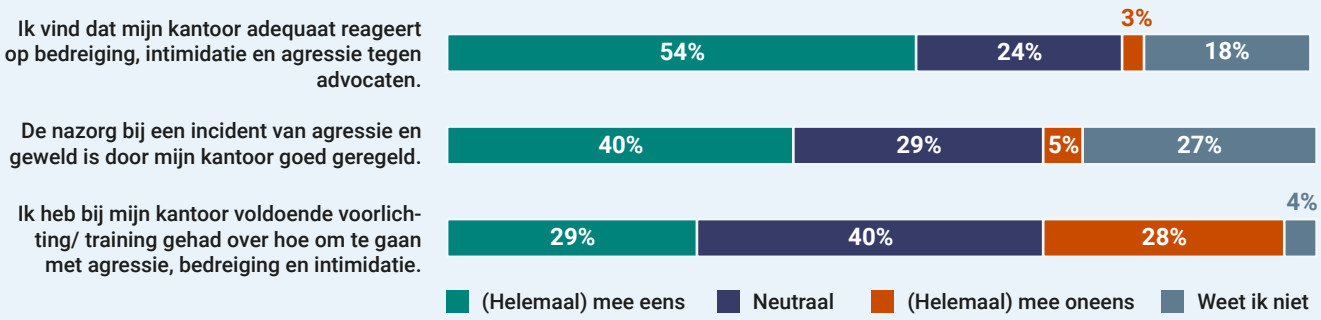

Bekendheid met bestaande ondersteuning en maatregelen ter bescherming

Bekendheid met voorzieningen die de NOvA aanbiedt

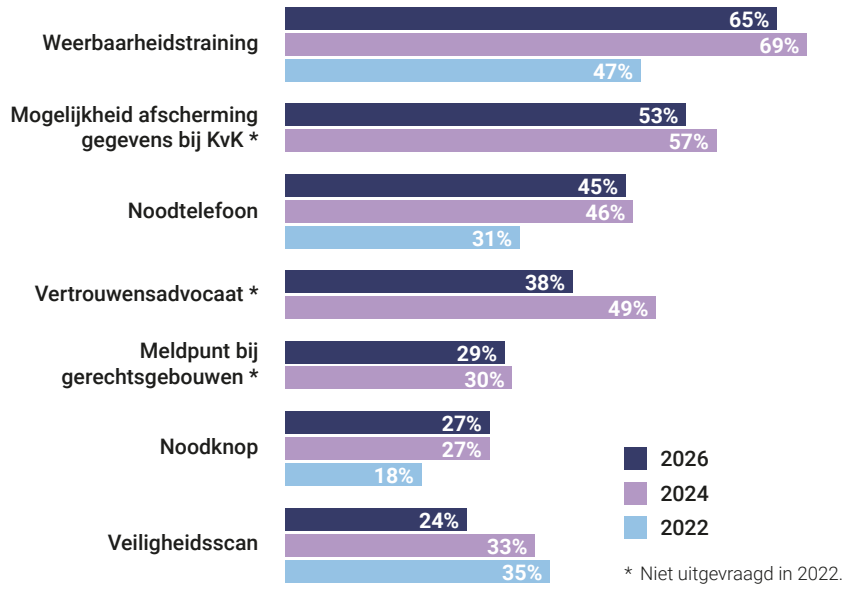

Drie manieren waarop de NOvA volgens advocaten in de focusgroep kan bijdragen aan preventie van agressie:

1. **Informatie:** bijv. algemene omgangsregels of een app om ervaringen te delen.
2. **Opleiding:** aandacht voor collegialiteit, trainingen over agressie.
3. **Procedures:** aanscherpen tuchtrecht of 'sanitycheck' op klachten.

Door de verbeterde onderzoeksmethode zijn de resultaten in 2026 niet een-op-een vergelijkbaar met 2022 en 2024.

Digitale criminaliteit en ondersteuningsbehoefte

Percentage advocaten dat te maken kreeg met vormen van digitale criminaliteit

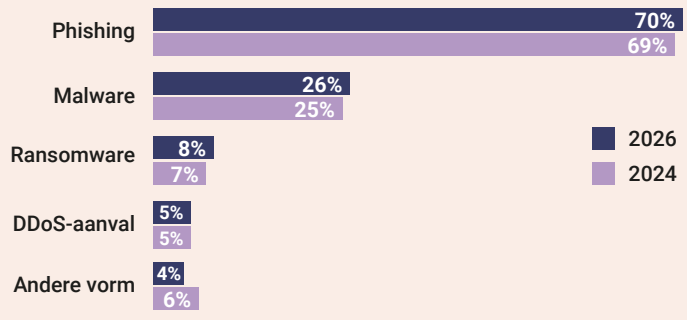

Vier procent gebruikt wel eens *AI* als het gaat om agressie en intimidatie, meestal voor *advies*.

Hoewel DDoS-aanvallen minder vaak voorkomen, is de ervaren ernst groter dan bij de andere vormen van digitale criminaliteit.

De meeste advocaten hebben geen behoefte aan ondersteuning. Advocaten van kleine kantoren hebben vaker behoefte aan de noodlijn voor digitale weerbaarheid dan advocaten van grote kantoren.

Door de verbeterde onderzoeksmethode zijn de resultaten in 2026 niet een-op-een vergelijkbaar met 2024.